

Remissvar 24-09-13
diariennr A2024/00369

Arbetsmarknadsdepartementet
Jämställdhetsenheten
103 33 Stockholm

Riksförbundet Unizons yttrande över utredningen om en stärkt styrning av arbetet mot könsrelaterat våld och hedersrelaterat våld och förtrycks delbetänkande *Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld (SOU 2024:21)*.

Riksförbundet Unizon samlar 150 kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer. Samtliga medlemsorganisationer är idéburna och icke-vinstdrivna. Tillsammans arbetar Unizon för ett jämställt samhälle fritt från våld genom att erbjuda stöd och skydd, förebyggande arbete och politiskt påverkansarbete utifrån kunskap om hur kön, genus, makt och våld samverkar. Våld mot kvinnor och barn är den yttersta konsekvensen av ett ojämnt samhälle och mot bakgrund av detta faktum har betänkandet granskats.

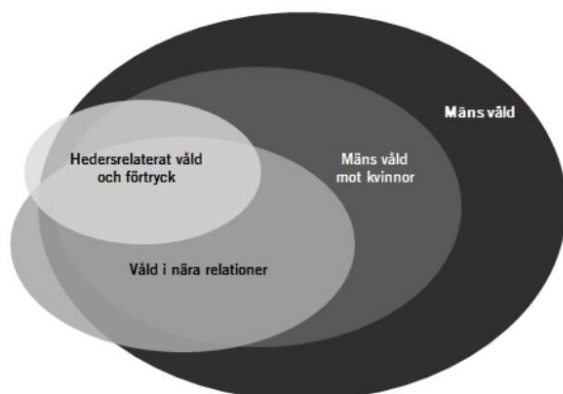
Unizon har tagit del av utredningens delbetänkande vars uppdrag varit att analysera och bedöma om det bör införas ett särskilt jämställdhetspolitiskt delmål som handlar om att förebygga och bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck och lämna förslag på hur ett sådant jämställdhetspolitiskt delmål kan formuleras. Utredningen har också analyserat och lämnat förslag på en ny och ”mer inkluderande” målformulering, där det ska beaktas att mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor utgör merparten av det könsrelaterade våldet, och där samtidigt minst följande områden omfattas: mäns våld mot kvinnor i nära relationer, kvinnors våld mot män i nära relationer, våld i samkönade relationer och andra hbtqi-relationer, sexuellt våld och utnyttjande i prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Unizon ser positivt på att utredningen utgår från Sveriges internationella åtaganden, Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och i hemmet. Konventionen är könsspecifik och utgår från den ojämlika maktrelationen som råder mellan män och kvinnor där kvinnor diskrimineras utifrån att de är kvinnor. Unizon har följande kommentar:

Unizon delar bedömningen att det sjätte delmålet bör hållas samman och vara övergripande och på så sätt inkluderande. Mäns våld mot kvinnor som begrepp är definierat av FN som det våld som utövas mot kvinnor och flickor både i hemmet och i det offentliga. Det finns också andra arenor där kvinnor utsätts för våld oberoende av social tillhörighet, ålder, etnicitet, sexualitet eller funktionsförmåga och de internationella definitionerna borde motsvara kraven på ett nationellt övergripande och inkluderande delmål. Unizon instämmer således inte i det nya förslaget för det sjätte delmålet utan vidhåller att den nuvarande skrivningen är tydlig, etablerad, inkluderande och definierad. En uppräkningslista av särskilt sårbara grupper riskerar att få motsatt effekt och göra målsättningen mindre tydlig.

Se även definition i utredningen *Nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck* (SOU 2015:55, s 51) där figuren visar att mäns våld mot kvinnor är ett paraplybegrepp som inrymmer större delen av våldet som sker i nära relationer, liksom hedersrelaterat våld och förtryck.

Figur 2.1 De olika problemområdenas inbördes relation och hur de berör varandra

Sveriges sjätte delmål är att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma rätt och möjlighet till kroppslig integritet. För att det ska uppnås krävs en fortsatt styrning av jämställdhetsarbetet och att resurser till alla olika former av våld avsätts. Unizon vill särskilt poängtera vikten av god kunskap vilket bör ingå i åtgärdsplanen som ska tas fram av utredningen. Ökad kunskap bidrar till att särskilt utsatta grupper och olika våldsformer inkluderas i insatser och uppdrag. För detta behövs inga nya målformuleringar men särskilda samhällsproblem kan behöva särskilda åtgärdsprogram och Unizon föreslår ett särskilt åtgärdsprogram mot hedersrelaterat våld och förtryck där utgångspunkten är den svenska jämställdhetspolitiken och internationella och europeiska konventioner om kvinnors och barns mänskliga rättigheter.

Unizon vill understryka vikten av att hedersrelaterat våld och förtryck fortsatt ska ingå i det sjätte delmålet för att motsvara kraven i enlighet med de internationella åtaganden som kräver en samordnad politik på området och som underlättar uppföljning och utvärdering av vilka resultat jämställdhetspolitiken har för alla kvinnor och flickor, oavsett vilken våldsform de utsätts för.

Att arbetet med det sjätte delmålet ständigt utvärderas och förändras är nödvändigt för att se resultat av insatserna. Utvärderingar ger insyn i verksamheterna och ökar förutsättningarna att vidta åtgärder för att uppnå förbättringar. Att målsättningen kvarstår över tid underlättar jämförelser.

I detta ärende har Åsa Witkowski, sakkunnig kvinnofrid, varit föredragande och Olga Persson, förbundsordförande, beslutande.

Stockholm 2024-09-13

Olga Persson
Förbundsordförande Unizon